

הנצרות – דת חדשה בארץ ישראל

על רקע המצב הקשה, מבחינה דתית, לאומית ומכללית, בתקופת שלטון הרומאים, הופיעו ביהודה אנשים שראו עצמם משיחים, שהבטיחו להביא גאולה (שלוח הובנה כשחרור מעול הרומאים). אחד מהאנשים האלה היה ישו.

ישו נולד למשפחה יהודית מצרית. על פי המסורת הנוצרית הוא נולד בבית לחם. כשהיה בן שלוש נטבל בירדן על ידי יוחנן המטביל, אחד המטיפים שהסתובבו ביהודה.

מטרת הטבילה הייתה להיטהר לקראת הגאולה הקרובה. לטבילה הייתה משמעות רבה בחייו. הוא הרגיש שרוח האל ירדה עליו, ובהשפעתה הוא הסתובב בגליל והטיף לאהבת האל ולאהבת האדם. הוא התנגד לאלימות, וביקש ממאמיניו לא להחזיר למכה, אלא להטות את הלחי השנייה. ישו האמין כי סליחה, מחילה ואהבה יקרבו את מלכות שמים.

על פי המסופר ב"ברית החדשה", ישו ריפא חולים ועשה מעשי נסים. נסים אלה הרשימו את האנשים שהתקבצו סביבו, והם האמינו שישו הוא המשיח.

בעלותו לירושלים לקראת חג הפסח, האשים ישו את הכוהנים בשחיתות, וקרא להמון לחזור בתשובה על מנת לזכות במלכות שמים.

על פי המסורת הנוצרית המנהיגות הדתית לא אהבה את דבריו ואת מעשיו של ישו. הכוהן הגדול הסגיר את ישו לרומאים. השלטון הרומאי ראה בו מורד במלכות, והוא הוצא להורג בצליבה. על פי המסורת הנוצרית, קם ישו לתחייה שלושה ימים לאחר צליבתו, ביום ראשון בשבוע.

לאחר מותו של ישו המשיכו תלמידיו את תורתו. פאולוס, אחד מתלמידיו, שחי במאה הראשונה לספירה, קבע כי מי שמאמין בישו ובתורתו הוא Christianus. נוצרי אינו חייב לקיים את מצוות היהדות. בכך ניתק פאולוס את הנצרות מהיהדות, והקל על מאמינים חדשים להצטרף לדת.

הנוצרים הראשונים נדפו על ידי השלטונות הרומיים. בשנת 313 פרסם הקיסר קונסטנטינוס צו, שהתיר את האמונה הנוצרית ואת הפולחן הנוצרי באימפריה הרומית, והבצחת הפכה לדת מועדפת באימפריה. בשנת 325 התכנסה בעיר ניקאה ועידה, ובה נקבעו עיקרי האמונה הנוצרית, החגים וארגון הכנסייה. הקיסר תיאודוסיוס הכך את הנצרות לדת האימפריה. הנצרות, שנרדפה בימיה הראשונים, הפכה לדת רודפת.

הנצרות מקורה ביהדות, אולם רק לאחר מות ישו החל תהליך התנתקות הנצרות מהיהדות. הנוצרים טענו שהיהודים הפכו את הברית עם אלוהים בכך שדחו את ישו שהנוצרים חואים בו משיח, ואלוהים כרת ברית חדשה עם הנוצרים. היהודים רשאים להמשיך לקיים את דתם, אך הם ייענשו על חטאיהם בכך שהם יחיו בתנאים משפילים ועלובים.